

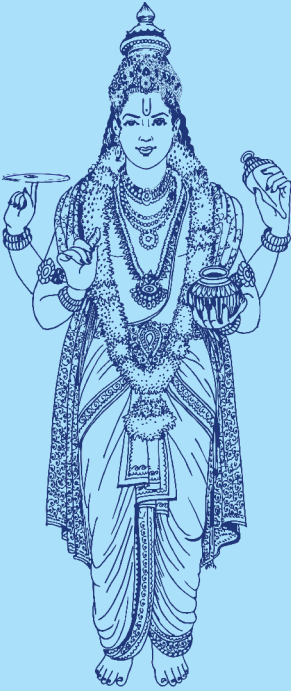

Ayurvedidya

A publication of Rashtriya Shikshan Mandal

आयुर्विद्या

Learn about Life

Editor
Shrikant Wagh

Managing Editor
Apoorva Sangoram

पृष्ठ : ३६ मूल्य : ₹ ५०/-

आयुर्वेद रसशाळा, पुणे यांची गुणकारी व उपयुक्त उत्पादने...

ब्रणरोपक तेल :

ब्रणाची शुद्धी झाल्यानंतर ब्रण (जखम)
लवकर भरून येण्यासाठी.

ब्रणशोधक तेल :

नावाप्रमाणे दुष्ट ब्रणाची शुद्धी करणारे.
डोक्यात होणारा कोंडा, त्वचेवरील खाज
यामध्ये बाह्योपचारासाठी.

विषगर्भ तेल :

सांधेदुखीमध्ये, विशेषतः आमवातामध्ये सांधे दुखणे
व त्यांना सूज असणे यामध्ये सांध्यांची हालचाल सुरळीत करण्यासाठी,
कफानुबंध असताना (कफज संधीशूलामध्ये) उपयुक्त.

सेप्टीडर्म मलम :

एक प्रभावी मल्टीपर्पज जंतुघ्न मलम.
सर्व प्रकारच्या त्वक्दुष्टीवर, त्वचाविकारांवर
बाह्य उपचारासाठी उपयुक्त.

शास्त्रोक्त व पेटेंट आयुर्वेदिक औषधे तयार करणारी संस्था.

आयुर्वेद रसशाळा, पुणे

GMP Certified Company

फॉर

आयुर्वेद रसशाळा फाऊंडेशन, पुणे

२५, कर्वे रोड, पुणे - ४११ ००४. ☎ : (०२०) २५४४०७९६, २५४४०८९३

E-mail : admin@ayurvedarasashala.com Visit us at : www.ayurvedarasashala.com Toll free No. 1800 1209727

CONTENTS

- **Editorial : Rheumatoid Arthritis and *Amavata*** 5
- Shrikant Wagh
- **Review : Mobile apps for Ayurveda studies - Part 4** 7
- Vishnu Joglekar
- **Minerals and Human Life (Part 2) : Zinc (Zn)** 9
- Arvind Limaye
- **Minerals and Human Life : Ayurvedic Perspective (Part 2) :
Zinc (Zn) in Ayurvedic Compounds : A review** 13
- Ashwini Bodade, Indira Ujagare
- **Case report : Efficacy of *Vaman* in the Management of *Amlapitta*** 21
- Ritu Wadhwa, Jaya Ghore, Shraddha Nayak
- **अहवाल : आयुर्वेदशिक्षा २०२५-२६ : रचना शरीर विभाग, टिळक आयुर्वेद महाविद्यालय, पुणे** 26
- डॉ. सारिका चोपडे
- **अहवाल : भेट-पण सुवर्णमहोत्सवातील...** 27
- वैद्य प्रमोद कुलकर्णी
- **अभिनंदन** 28
- **Advertisements** 31, 32
- **Guidelines for Authors** 33

EDITORS

Shrikant Wagh
Editor

Apoorva Sangoram
Managing Editor

Rashtriya Shikshan Mandal
AYURVIDYA MASIK SAMITI
2025 -2030

Bhalchandra Bhagwat
President

Shrikant Wagh
Editor

Apoorva Sangoram
Secretary

Mukund Sangoram
Member

Abhaychandra Inamdar
Member

Nandkishor Borse
Member

Sangeeta Salvi
Member

Mihir Hajarnavis
Member

Sadanand Deshpande
Member

Sarika Chopde
Member

Aishwarya Ranade
Member

Rashtriya Shikshan Mandal
GOVERNING COUNCIL
2025 -2030

Bhalchandra Bhagwat
President

Atul Kapadi
Vice President

Rajendra Huparikar
Secretary

Prakash Kulkarni
Treasurer

Vijay Doiphode
Member

Dilip Puranik
Member

Mukund Sangoram
Member

Abhyachandra Inamdar
Member

Mandar Ranade
Member

Shrikant Patil
Member

Saroj Patil
Member (Ex-officio)

"AYURVIDYA" Magazine is printed at 50/7/A, Dhayari - Narhe Road, Narhe Gaon,
Tal. - Haveli, Pune - 41 and Published at 583/2, Rasta Peth, Pune 11.

By **Dr. Bhalchandra Bhagwat** on behalf of Rashtriya Shikshan Mandal, 25, Karve Road, Pune 4.

Disclaimer : The views and opinions expressed in the articles are entirely those of respective authors and do not reflect the views of Ayurvedya Masik or Rashtriya Shikshan Mandal.

All legal matters are subject to Pune Division only.

आयुर्वेद रसशाळा, पुणे यांची गुणकारी व उपयुक्त उत्पादने...

रसदंती :

दात व हिरड्यांची निगा राखण्यासाठी,
हिरड्यांना बळकटी देण्यासाठी, मुखदुर्गंधी कमी करण्यासाठी,
दंतधावनासाठी उपयुक्त, हिरड्यांना हलक्या हाताने मसाज
केल्यास फायदा होतो.

सूक्ष्मत्रिफळा वटी :

त्वचा विकार, डोळ्यांचे व
घशाचे विकार, रक्त शुद्धी करणारे,
किडलेल्या दातांवर उपयुक्त.

शतावरी कल्प :

गर्भिणी व सूतिकावस्थेमध्ये बल्य, पोषक, स्तन्यवर्धक,
अम्लपित्त, दौर्बल्य यात उपयोगी. मासिक पाळी येणे
बंद झाल्यावर बलकारक म्हणून उपयुक्त.
वृद्ध स्त्री-पुरुषांमध्ये दौर्बल्य दूर करण्यासाठी.

गोल्ड कम्पाऊंड :

शरीराचे बल, वर्ण, कांती व
प्रतिकार शक्ती वाढविणारे उत्कृष्ट रसायन.
हृदयाला बल देणारे, वृद्धावस्थेमधील
सांधेदुखीवर उपयुक्त.

शास्त्रोक्त व पेटेंट आयुर्वेदिक औषधे तयार करणारी संस्था.

आयुर्वेद रसशाळा, पुणे

GMP Certified Company

फॉर

आयुर्वेद रसशाळा फाउंडेशन, पुणे

२५, कर्वे रोड, पुणे - ४११ ००४. ☎ : (०२०) २५४४०७९६, २५४४०८९३

E-mail : admin@ayurvedarasashala.com Visit us at : www.ayurvedarasashala.com Toll free No. 1800 1209727

Registered : Posting at PSO, Pune GPO - 411001

Posted & Published on 10 / 02 / 2026

RNI Registration No. MAH MAR - M / 1968 / 14635

This magazine is printed at Unique Offset, 50/7/A, Dhayari-Narhe Road, Narhe Gaon, Tal. Haveli, Pune-41 by Dinesh Dhadphale and published at 583/2, Rasta Peth, Pune - 11 by Dr. B. K. Bhagwat on behalf of Rashtriya Shikahan Mandal, 25, Karve Road, Pune - 4. Editor : Shrikant Wagh

आयुर्वेद रसशाळा, पुणे यांची गुणकारी व उपयुक्त उत्पादने...

आरकॅलनील टॅब्लेट : मूत्रमार्गातील विकारांसाठी विशेष करून मूत्राशमरी म्हणजेच युरीनरी कॅल्क्युलससाठी उपयुक्त. युरिनरी कॅल्क्युलस बरोबरच मूत्रमार्गातील इतर विकार जसे सदाह व सशूल मूत्रप्रवृत्ती, मूत्राघात यामध्ये उपयुक्त.

बिल्वकुटजादि टॅब्लेट : सध्याच्या धकाधकीच्या जीवनात खाण्याच्या अनिश्चित वेळा, ताण-तणाव यांमुळे अपचनाच्या तक्रारी वाढत आहेत. त्यातूनच पुढे ग्रहणी, आयबीएस सारखे पचनसंस्थेशी संबंधित गंभीर आजार निर्माण होतात. पचन संस्थेवर कार्य करणारी घटक द्रव्ये वापरल्यामुळे ग्रहणी रोग, आयबीएस यासारख्या जीर्ण आजारांच्या रुग्णांना अतिशय उपयुक्त.

लिहू कॉम टॅब्लेट : यकृतविकारांवर प्रतिबंधक व उपचारकारक औषध. मद्यपानामुळे होणारे यकृताचे आजार, विषाणुजन्य हिपॅटायटीस, औषधांमुळे यकृतावर होणारे दुष्परिणाम यावर उपयोगी.

प्रवाळपिष्टी वटी : घोळणा फुटणे, पित्तजन्य कास (खोकला), डोळ्यांची, घशाची व हातापायांची आग होणे, त्वचा कोरडी पडणे यावर उपयोगी. आम्लपित्तनाशक म्हणूनही उपयोगी.

शास्त्रोक्त व पेटेंट आयुर्वेदिक औषधे तयार करणारी संस्था.

आयुर्वेद रसशाळा, पुणे

GMP Certified Company

फॉर

आयुर्वेद रसशाळा फाउंडेशन, पुणे

२५, कर्वे रोड, पुणे - ४११ ००४. ☎ : (०२०) २५४४०७९६, २५४४०८९३

E-mail : admin@ayurvedarasashala.com Visit us at : www.ayurvedarasashala.com Toll free No. 1800 1209727